

ЗАКОН
О СТАВЉАЊУ НА ТРЖИШТЕ ДРВЕТА И ДРВНИХ ПРОИЗВОДА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се захтеви за правна лица и предузетнике који први пут стављају на тржиште дрво и дрвне производе, захтеви за трговце дрветом и дрвним производима, надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања од значаја за порекло дрвета и дрвних производа који се стављају на тржиште.

Изузетак од примене

Члан 2.

Одредбе овог закона не односе се на физичко лице које ставља на тржиште дрво за сопствене потребе у складу са законом којим се уређују шуме, као и на дрвне производе или њихове делове добијене од дрвета или дрвних производа чији је животни век трајања завршен и који се третирају као отпад.

Циљ закона

Члан 3

Циљ овог закона је да се обезбеди очување шума и висок ниво заштите животне средине, укључујући очување и заштиту биодиверзитета и смањење утицаја климатских промена.

Дефиниције

Члан 4.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) „стављање на тржиште” јесте прво стављање дрвета и дрвних производа на тржиште ради дистрибуције, односно употребе у оквиру обављања привредне делатности, без обзира на начин продаје, бесплатно или не, укључујући трговину путем средстава комуникације на даљину, осим дрвних производа добијених од дрвета или других дрвних производа, који су већ стављени на тржиште.

2) „субјект” јесте правно лице и предузетник које први пут ставља на тржиште дрво, односно дрвне производе;

3) „трговац” јесте правно лице и предузетник које, у оквиру привредне делатности продаје или купује на тржишту дрво, односно дрвне производе који су већ стављени на тржиште;

4) „земља сече дрвета” јесте земља или подручје у којем је посечено дрво, или у којем је посечено дрво уграђено у дрвни производ;

5) „законито посечено дрво” јесте дрво посечено у складу са прописима у земљи сече дрвета;

6) „незаконито посечено дрво” јесте дрво које није посечено у складу са прописима у земљи сече дрвета;

7) „прописи у земљи сече дрвета” јесу прописи у земљи сече дрвета којима се уређује:

(1) право на сечу унутар одређених граница;

(2) плаћање за право на сечу и дрво, укључујући и накнаде у вези са сечом;

(3) област шумарства, заштите животне средине и друге области у вези са сечом дрвета;

(4) право трећих лица у вези с коришћењем и закупом земљишта, на које утиче сеча дрвета;

(5) трговина и царина;

8) FLEGT (*Forest Law Enforcement, Governance and Trade*) је скуп мера Европског савета којим се уређују питања спровођења закона, управљања и трговине у области шумарства на основу којих се издаје FLEGT дозвола;

9) CITES конвенција (*Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora*) је међународна конвенција потврђена Законом о потврђивању Конвенције о међународној трговини угроженим врстама дивље флоре и фауне („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, број 11/01) у складу са којом се издаје CITES дозвола;

10) „систем дужне пажње” јесте систем мера и поступака процене ризика које предузима субјект ради смањења ризика од стављања на тржиште незаконито посеченог дрвета и производа од таквог дрвета.

11) „концесија за сечу” јесте било која мера којом се додељује право на сечу шуме у одређеној регији.

Надлежни орган

Члан 5.

Надлежни орган за спровођење овог закона и надзор над његовом применом је министарство надлежно за послове шумарства (у даљем тексту: Министарство).

Тарифни бројеви

Члан 6.

Дрво и дрвни производи који се стављају на тржиште у складу са овим законом разврстани су по тарифним бројевима номенклатуре Царинске тарифе.

Влада утврђује листу дрвета и дрвних производа за које се обезбеђује следљивост порекла приликом стављања на тржиште.

Дрво и дрвни производи обухваћени FLEGT и CITES дозволама

Члан 7.

Забрањено је стављање на тржиште дрвета које је незаконито посечено у смислу овог закона, као и производа добијених од таквог дрвета.

Дрво и дрвни производи за које је земља сече дрвета издала FLEGT, односно CITES дозволу, сматрају се законито посеченим у смислу овог закона.

II. СИСТЕМ ДУЖНЕ ПАЖЊЕ

Члан 8.

Ради спречавања бесправне сече дрвета и стављања на тржиште бесправно посеченог дрвета и производа од таквог дрвета примењује се систем дужне пажње.

Применом система дужне пажње обезбеђује се следљивост порекла дрвета и дрвних производа који се стављају на тржиште.

Субјект је дужан да успостави и примењује систем дужне пажње када ставља на тржиште дрво и дрвне производе.

Субјект одржава и редовно процењује систем дужне пажње.

Члан 9.

Систем дужне пажње обухвата:

- 1) прикупљање података о дрвету и дрвним производима које субјект ставља на тржиште;
- 2) процену ризика стављања на тржиште незаконито посеченог дрвета и дрвних производа добијених од таквог дрвета;
- 3) ублажавање идентификованог ризика.

Подаци о дрвету и дрвним производима

Члан 10.

Субјект који ставља дрво, односно дрвне производе на тржиште дужан је да има податке о:

- 1) трговачком називу, врсти производа, народном, односно научном називу врсте дрвета;
- 2) земљи сече дрвета, односно:
 - (1) региону унутар земље у којој је извршена сеча,
 - (2) концесији за сечу дрвета;
- 3) количини (израженој у запремини, маси или броју јединица);
- 4) називу и адреси добављача, ако дрво и дрвни производи потичу из друге земље сече дрвета;
- 5) називу и адреси трговца којем су испоручени дрво и дрвни производи;
- 6) документима, односно другим подацима којима се доказује да су дрво и дрвни производи произведени у складу са прописима у земљи сече дрвета.

Субјект је дужан да има податке из става 1. тачка 2) подтач. (1) и (2) овог члана када варира ризик од незаконите сече између земље сече дрвета и појединих региона унутар земље сече дрвета.

Субјект је дужан да податке из става 1. овог члана чува најмање пет година и стави их на увид надлежним органима.

Процена ризика

Члан 11.

Субјект ставља на тржиште дрво, односно дрвне производе на основу процене ризика стављања на тржиште незаконито посеченог дрвета и производа добијених од таквог дрвета.

Процена ризика из става 1. овог члана врши се на основу података из члана 10. овог закона и података о:

- 1) усаглашености са прописима земље сече дрвета, односно сертификацијом или другим верификованим системом провере;
- 2) распрострањености незаконите сече одређених врста дрвећа;
- 3) распрострањености незаконите сече или незаконитог поступања у земљи сече, односно региону унутар земље где је извршена сеча, укључујући и распрострањеност оружаних сукоба;
- 4) санкцијама Савета безбедности Уједињених нација или Савета Европске уније земљи сече дрвета на увоз или извоз дрвета;
- 5) сложености ланца снабдевања дрветом или дрвним производима (број учесника, број држава, подручја и врста дрвета).

Субјект је дужан да податке из става 2. овог члана чува најмање пет година и стави их на увид надлежним органима.

Ублажавање ризика

Члан 12.

Субјект је дужан да предузима одговарајуће мере за ублажавање ризика од стављања на тржиште незаконито посеченог дрвета и производа добијених од таквог дрвета, када је поступком процене ризика на основу података из чл. 10. и 11. овог закона утврђено постојање ризика, осим ако је ризик незнатан.

Мере за ублажавање ризика из става 1. овог члана могу укључивати и обавезу субјекта да, поред података из члана 10. овог закона прибави и додатне податке, односно документа и да обезбеди њихову верификацију.

Примена система дужне пажње

Члан 13.

Субјект примењује систем дужне пажње за сваку врсту дрвета или дрвних производа које испоручује одређени добављач у периоду до 12 месеци, под условом да врста дрвета, земља или земље сече, односно регион и концесија за сечу нису промењени.

Субјект је дужан да обезбеди приступ подацима о свакој испоруци из става 1. овог члана.

Субјект је дужан да податке из става 2. овог члана чува најмање пет година и стави их на увид надлежним органима.

Члан 14.

Сертификација или други верификовани системи провере узимају се у обзир у поступку процене и ублажавања ризика, ако испуњавају следеће услове:

- 1) да је њима успостављен систем мера у складу са прописима земље сече дрвета, који је јавно доступан;
- 2) да се њима врше редовне провере, укључујући теренске посете, у редовним интервалима до 12 месеци, у циљу потврде усклађености са важећим прописима;
- 3) да укључују праћење дрвета посеченог у складу са прописима земље сече дрвета и дрвних производа добијених од тог дрвета, у ланцу снабдевања пре стављања на тржиште;
- 4) да су њима предвиђене провере којима се осигурава да дрво или производи од дрвета непознатог порекла, односно дрво или производи од дрвета

који нису посечени у складу са законодавством у земљи сече дрвета не уђу у ланац снабдевања.

Члан 15.

Трговац је дужан да у свим деловима ланца снабдевања дрветом, односно дрвним производима обезбеди следљивост.

Следљивост се обезбеђује на основу доступности података о:

1) субјектима или трговцима од којих је купио дрво, односно дрвне производе, односно;

2) трговцима којима је продао дрво, односно дрвне производе.

Трговац о подацима из става 2. овог члана води евиденцију коју чува најмање пет година и ставља на увид надлежним органима.

III. НАДЗОР

Надзор над применом закона

Члан 16.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона врши Министарство преко шумарског инспектора.

Подаци утврђени приликом инспекцијског надзора који утичу или могу утицати на животну средину представљају податке који су јавно доступни.

Права и дужности шумарског инспектора

Члан 17.

У вршењу послова надзора над применом овог закона шумарски инспектор има право и дужност да утврђује и проверава:

1) да ли је стављено на тржиште дрво које је законито посечено у смислу овог закона, односно дрвни производи добијени од тог дрвета (члан 7. став 1);

2) да ли субјект успоставља и примењује систем дужне пажње када ставља на тржиште дрво и дрвне производе (члан 8. став 3);

3) да ли субјект одржава и редовно процењује систем дужне пажње који користи (члан 8. став 4);

4) да ли субјект има податке о дрвету и дрвним производима које ставља на тржиште (члан 10. ст. 1. и 2);

5) да ли субјект процењује ризик од стављања у промет незаконито посеченог дрвета или дрвних производа (члан 11);

6) да ли субјект предузима мере за ублажавање ризика (члан 12);

7) да ли субјект примењује систем дужне пажње (члан 13);

8) да ли сертификација или други верификовани систем провере у поступку процене и ублажавања ризика испуњава прописане услове (члан 14);

9) да ли субјект чува податке из члана 10. став 3, члана 11. став 3. и члана 13. став 4. овог закона;

10) да ли трговац у свим деловима ланца снабдевања дрветом и дрвним производима обезбеђује следљивост (члан 15. ст. 1. и 2);

11) да ли трговац води евиденцију и чува податке (члан 15. став 3).

Шумарски инспектор врши послове из става 1. овог члана у просторијама субјекта, односно трговца, као и изласком на терен.

Мере које налаже инспектор

Члан 18.

У вршењу послова из члана 17. овог закона инспектор је овлашћен и дужан да:

- 1) наложи мере у циљу отклањања утврђених неправилности у примени овог закона;
 - 2) привремено одузме дрво и дрвне производе којима је извршен привредни преступ, односно прекршај;
 - 3) поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву за привредни преступ због кршења одредаба овог закона;
 - 4) предузме и друге мере у складу са овим законом.
- Мере из става 1. тач. 1. и 2. овог члана инспектор налаже решењем.

Надлежност за решавање по жалби

Члан 19.

На решење шумарског инспектора може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана доношења решења.

О жалби министар одлучује решењем у року од 30 дана од дана достављања жалбе.

Жалба не одлаже извршење решења.

Решење министра из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

IV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступ

Члан 20.

Новчаном казном од 300.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако ставља на тржиште дрво, односно производе добијене од дрвета које је у смислу овог закона незаконито посечено (члан 7. став 1).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 100.000 до 200.000 динара.

За привредни преступ из става 1. овог члана може се уз новчану казну изрећи и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или намењени за извршење привредног преступа, односно који су настали извршењем привредног преступа, као и забрана стављања на тржиште дрвета, односно производа од дрвета.

Прекршај

Члан 21.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) не успостави и примењује систем дужне пажње када ставља дрво и дрвне производе на тржиште, на начин прописан овим законом (члан 8. став 3);
- 2) не одржава и редовно процењује систем дужне пажње који користи (члан 8. став 4);
- 3) нема податке из члана 10. ст. 1. и 2. овог закона о дрвету и дрвним производима које ставља на тржиште;

4) не чува податке из члана 10. став 3. овог закона, односно не ставља их на увид надлежним органима;

5) не врши процену ризика приликом стављања у промет дрвета и дрвних производа (члан 11. ст. 1. и 2);

6) не чува податке из члана 11. став 3, односно не ставља их на увид надлежним органима;

7) не предузима одговарајуће мере за ублажавање ризика (члан 12);

8) не примењује систем дужне пажње (члан 13. став 1);

9) не обезбеђује приступ информацијама о свакој испоруци (члан 13. став 2)

10) не чува податке из члана 13. став 3. овог закона, односно не ставља их на увид надлежним органима;

11) користи сертификацију или друге верификационе системе провере који не испуњавају прописане услове (члан 14);

12) ако не обезбеди следљивост података у свим деловима ланца снабдевања дрветом и дрвним производима (члан 15. ст. 1. и 2);

13) не води евиденцију о подацима и не чува податке о свим деловима ланца снабдевања дрветом и дрвним производима (члан 15. став 3).

Члан 22.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако изврши радње из члана 21. овог закона.

Члан 23.

Усклађеност са прописима Европске уније

Овај закон је усклађен са свим начелима из:

1) Уредбе (ЕЗ) 995/2010 Европског парламента и Савета од 20. октобра 2010. године, којом се утврђују обавезе субјеката који стављају на тржиште дрво и производе од дрвета;

2) Спроведбене уредбе Комисије број 607/2012 од 6. јула 2012. године о детаљним правилима за систем дужне пажње и учесталост и врсте провера надзорних организација, како је предвиђено Уредбом (ЕУ) број 995/2010 Европског парламента и Савета којом се утврђују обавезе субјеката који стављају на тржиште дрво и производе од дрвета.

VI ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Усклађивање пословања оператора и трговаца дрветом и дрвним производима

Члан 24.

Субјекти и трговци дрветом, односно дрвним производима дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Ступање на снагу закона

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.